

PTUJ ob 50-letnici septembrskih dogodkov

Ni težko pritrđiti, da so sarovi napadi nemurjev dne 12. in 13. septembra 1908. na skupščinarje Ciri-Metodove šolske družbe v Ptuj — pomemben zgodovinski dogodek. Delegati CMD so zbrani iz vseh slovenskih pokrajin na obnem zboru v Narodnem domu v Ptuj — doživeli surove napade nemurjske drhali iz Maribora, pod varstvom ptujske, celjske, mariborske, celovške in beljasko policije. Nad 200 mladih pretepačev se je zaganjalo v skupščinarje, ki so z vlaki prihajali v Ptuj. Pretepal so jih, kamenjali, obmetavali s črnim. Okoličanom pa so 13. septembra preprečili prihod na popoldansko veselo.

Ti že podrobno opisani dogodki v prejšnjih številkah našega lista so doživeli odmev v septembrskih dogodkih v Celju in v Ljubljani, kjer sta padla Adamčič in Lunder, mladi žrtvi nacionalne revolucije — posledice velikih zgodovinskih dogajanj v obdobju rasti nemške imperialistične misli.

Nemštvo doživlja poraz

Septembrski dogodki pomenijo kulminacijo v boju slovenskega političnega tabora, nosilca slovenske nacionalne ideje, z nemškutarskim taborom, eksponentom nemškega imperializma v obdobju pred prvo svetovno vojno.

Metode, ki jih je nemško uporabljalo v stari Avstriji za dosego svojih imperialističnih perspektiv so pokazali v podrobnosti zgodovinski članki v našem listu. Predvsem so se kazale v utrditvi gospodarskih pozicij, močni politični propagandi in v germanizaciji. Z mogočno zaslonbo v državi sami bi bila ta pot kaj enostavna, če bi nemštvo ne našlo na prebujajoče se sloven. narodno misel že od 1848 dalje. Slovenstvo se je pozneje krepilo in raslo ob političnem programu »Zedinjene Slovenije«. Čeprav dva politična tabora, ki sta političnemu življenju dajala vedno bolj izraz liberalne in klerikalne dvoilčnosti — sta bila enotna v borbi proti nemštvo.

Ko je germanizator spoznal, da kljub zavezništvu v državi sami, ne more zaježiti, kar se v slovenskem narodu prebujajo zdravega — njegovo misel po politični, gospodarski in kulturni svobodi, ko je spoznal, da so njegovi imperialistični načrti ogroženi — je postal obseden, od jeze, od sovraštva do slovenske revolucionarne zavesti. Septembrski dogodki so izraz te politične psihoze pred izbruhom prve svetovne

Kako so odjeknili septembrski dogodki

Septembrski dogodki so visoko dvignili zavest slovenske misli. Slovenstvo je pridobilo v svoje vrste še mlade, še sopotnike, ki so doslej korakali ob strani nacionalne zavesti slovenskega človeka, ker so spoznali, kaj lahko pričakujejo od nemškega imperializma, ker so spoznali, da je nemški imperializem poguba za zdravo življenje sloven-

skega naroda. Septembrski dogodki so slovenstvu razkrili gnusobno nemško imperialistično misel.

Septembrskih dogodkov naš narod ne more pozabiti. Slovensko revolucionarno zavest, ki se je tedaj poglobila, globoko spozna-

predvsem leta 1938, ob tridesetletnici. Tedaj se je v Ptuj krepila ideja o proletarski revoluciji, ki bo pometila z zadnjo fazo kapitalizma, z imperializmom. V ptujskih železniških delavnicah je delovala prva komunistična celica v Ptuj, v ptujski gimnaziji so

narod, naše narodne pravice — prav tisti, ki so to početje začeli ob septembrskih dogodkih — eksponenti nemškega imperializma pri nas kot okupatorjevi so delavci.

Svetovni dogodki se prepletajo z domačimi. V novem svetovnem klanju druge svetovne vojne so se strnile v eno bojno vrsto fašistične sile, katere so po težkih borbah premagali narodi, ki jih je ogrožal fašizem. Naša NOV si je pridobila neprecenljive zasluge v boju proti fašističnim osvajalcem za novo državo in socialistično bodočnost.

Ko praznujemo 50. obletnico septembrskih dogodkov, je za nami dolgo obdobje, ki te dogodke osvetljuje s širše zgodovinske panorame, v kateri ostajajo prvi viden primer spopada reakcionarnih sil nemškega imperializma in napredne nacionalno-revolucionarne misli slovenskega naroda, ki se je razvijala in krepila ter je v narodnoosvobodilni borbi tako široko zajela množice našega naroda, združena z idejo socialne revolucije.

R. V.

Naš KOMENTAR

Pogled na enega izmed novih paviljonov na zagrebškem velesajmu

Kot po naročilu se je v tem kritičnem obdobju začelo v torek XIII. zasedanje Generalne skupščine, za katero nekateri politiki trdijo, da bo eno najpomembnejših v zgodovini OZN, ker bodo po vsej verjetnosti največ razpravljali o tisti točki, ki sploh ni vnešena v dnevni red, in to o krizi na Daljnem vzhodu. Razpravljali bodo potem še o vrsti drugih izredno važnih problemih kot so Alžir, kriza na Srednjem vzhodu, vprašanje teritorialnih voda okoli Islanda in še o Cipru. To so samo najvažnejši problemi sedemdesetih točk.

Čeprav še nimamo komentarjev Dullesovega in Gromikovega govora na zasedanju Generalne skupščine, lahko trdimo, da je ameriška politika v zadnjih mesecih doživela hud polom in da še vedno drvi tja, kjer ni dobrega konca. Američani bodo morali enkrat razumeti, da imajo na svetu pravi govorniki tudi ostali narodi, ne pa samo tisti, ki imajo kapital. Dulles je najhujši zagovornik te toge politike in zato doživlja na vsakem koraku polom za polomom.

Najtipičnejši primer njegove

politike je odnos do Kitajske. Skorajda četrtina vsega prebivalstva sveta prebiva na Kitajskem in kljub temu predstavlja to deželo v svetovnem forumu Čang-kajšek s pečico svojih privrženec. Dulles je prepričan, da bo na ta način zaježil prebujanje azijskih narodov. S tako politiko bo povzročil le vojno, ker Kitajska in vsi ostali narodi ne bodo hoteli vedno klečati pred velikim starim gospodom, lastnikom številnih delnic in predstavnikom meščanskega razreda.

Da doživlja Amerika polom, lahko sklepamo tudi po tem, ker so v diplomaciji v defenzivi. Pred letom so Američani in sovjeti predlagali glede prenehanja poskusov podobne stvari kot letos, vendar lani niso hoteli o ničemer ničesar slišati. Tokrat so se brez obotavljanja odločili, da bodo razpravljali o prenehanju poskusov z atomskimi bombami.

Pred dnevi sta veliki sili pokazali še več razumevanja. Načelno že razpravljajo, da bi se 10. novembra sestali v Ženevi izvedenci, ki bi razpravljali o tem, da bi preprečili morebitne nenadne napake. To so predlagali sovjeti, Američani pa so načelno pristali. Vse to bo pomagalo, da bodo v svetu vsaj delno odpravili osnovna nasprotja.

Se dober teden nas loči od referenduma v Franciji, kjer bodo volivci dejali svoj da ali ne za de Gaullovo politiko. Kot vse kaže, bo de Gaulle dobil večino in s tem bo lahko začel uresničevati svoje sanje, da bi postala Francija tretja velesila. Prva naj bi bila Amerika, druga Sovjetska zveza, tretja pa Francija. Anglijo je potisnil de Gaulle v sanjah že na četrto mesto. Vse pa tudi kaže, da generalu to ne bo uspelo.

V nedeljo se je sicer sestal z Adenauerjem in z njim razpravljalo o številnih problemih, vendar odnosi med sosedoma niso tako odlični. Poleg tega mu delajo težave tudi afriški narodi. Alžirci so postali že tako smeli, da sredi belega dne uprizorijo v Parizu polurno borbo in streljajo na informativnega ministra Soustella. Ali so Alžirci v Franciji osamljeni? Kako to, da lahko podminirajo petrolejske rezervoarje, napadajo policijske postaje, nameščajo bombe v policijskem poslopiju? Smela organizacija in izredno drzni ter nevarni napadi pričajo, da je Francija na tleh, da je v agoniji. Rešila jo bo le trezna politika do svojih kolonij in nobene sanje o tretji velesili. To jo bo le pokopalo.

Program proslave ob okrajnem kulturnem tednu za nedeljo, 21. IX.:

1. ob 9. uri slavnostni govor in nastop pevskih zborov in godb na Titovem trgu v Ptuj (v primeru slabega vremena v Titovem domu);

2. ob 11. uri otvoritev slikarske razstave v Mestnem muzeju v Ptuj, Muzejski trg 1;

3. ob 15. uri gostovanje mariborske opere s »Prodano nevesto« — na prostem — na dvorišču minoritskega samostana (v primeru slabega vremena v gledališču);

4. obisk zgodovinske razstave »Ob petdesetletnici septembrskih dogodkov«, ki je odprta od 8. do 12. in od 14. do 17. ure.

Zbirno mesto za še žive udeležence skupščine 1908 pred kavarno »Evropok« ob 8. uri, potem skupen odhod na zborovanje.

HALOŠKI HMEJ ENAKOVREDENI DRUGEMU

Po bogati prvi trgatvi hmelja se na KG Zavrč sedaj resno pripravljajo na vinsko trgatvo. Letos so imeli 564 kg na hektar, nasajenega pa ga imajo skoraj 6 ha. Dokler ne bodo imeli svoje sušilnice, ki jo imajo v načrtu so dnevno prevažali hmelj v šušilnico v Zalec. Prihodnje leto si obetajo najmanj 1500 kg na ha. Hmeljišče bodo razširili še za 2,5 ha. Planirana sušilnica bo zgrajena v okviru večjega skladišča, saj bo po posušenju hmelja lahko služila za skladiščenje žitaric in v druge primerne svrhe.

PAROLA DANASNJIH DNI:

1908-1938

BORBA PROTI FAŠIZMU!

Lepak iz tiskarne KP v Ptuj ob 30-letnici septembrskih dogodkov leta 1938.

nje, ki ga je sprejel naš narod — je ponel naprej v prvo svetovno vojno. Borba za popolno politično, gospodarsko in kulturno osvoboditev se je začela. Slovenski narod je učal po tisočletni odvisnosti samostojnost v združitvi jugoslovanskih narodov v samostojno državo. Nova država pa žal ni izpolnila nad narodov Jugoslavije zaradi nezdravega političnega in gospodarskega življenja. Utrjevanje fašizma v svetu je opozarjalo, da groze slovenskemu narodu tudi od zunaj težki dnevi, saj je po l. 1933 nemški fašizem s Hitlerjem na čelu grozeče stegoval pošatne roke po sosednjih državah.

Ob 30. obletnici septembrskih dogodkov v Ptuj

Ob velikih političnih dogodkih v Evropi je rasla tudi zavest pomembnosti septembrskih dogodkov ob spominskih obletnicah,

skojevci širili napredno misel o enakopravnosti narodov, o borbi delavskega razreda za svoje pravice, o borbi proti fašizmu, o socializmu.

Ob obletnici septembrskih dogodkov l. 1938 je napredna mladina brisala nemške napise na trgovinah ptujskih nemurjev in širila spominske letake ob 30. obletnici septembrskih dogodkov, ki so jih tiskali v ciklostilni tehniki KP v Ptuj.

Zadnji udar za nemški imperializem

Tako so septembrski dogodki odjeknili kot večni opomin na nernarost nemškega imperializma med našim narodom. Doživeli smo za njimi še dni, ki so jih napovedovali septembrski dogodki po svojem globljem bistvu. Doživeli smo obdobje nemške fašistične okupacije v letih 1941—1945, ko so sramotili, ubijali in tlačili naš

izrazilo egoistično usmerjeni kmetovalci, ki jim je bila KZ vedno le molzna krava in ki so zaradi tega storili vse, da bi jo izolirali le zase in od nje odpravili vaško večino. »Kadar začnejo gospodarski organi preko KZ s kako akcijo, hitro zgrabijo, toda če se ta razširi na preveč kmetovalcev — beži!«

Zato bo treba pred volitvami dobro proučiti položaj in dosežanje izkušnje pri poslovanju in vodstvu KZ. V združeni svet bo treba pritegniti člane, ki bodo znali delati za interese večine kmetovalcev, saj morajo biti ti nujno istovetni z ekonomskimi interesi KZ.

Pozivamo članstvo KZ in vasko odbore SZDL, naj začno preko »Ptujkega tednika« javno razpravo o kandidaturi v nove združene svete in upravne odbore KZ.

Priprave na občne zборе ZKS

V ponedeljek, dne 15. t. m., je bila razširjena seja Občinskega komiteja ZKS Ptuj, kateri so prisostvovali tudi sekretarji osnovnih organizacij ZK. Na seji so skupno obravnavali vprašanje letnih občnih zborov osnovnih organizacij.

O DOSEDANJEM DELU SE JE TREBA TEMELJITO POGOVORITI

Sekretar Občinskega komiteja ZKS je predvsem poudaril, da letni občni zbori osnovnih organizacij ZK ne smejo biti le formalnost, temveč je treba z največjo odgovornostjo kritično oceniti dosedanje delo in postaviti smernice za realizacijo novih nalog. Nato je obširneje govoril o oblikah in metodah političnega in organizacijskega dela, o vplivu organizacij ZK na terenu ali v podjetju in o aktivnosti posameznih komunistov. Iz tega izhodišča morajo osnovne organizacije ZK ocenjevati svoje delo in vsebino dela organizacij SZDL, družbenih organov in društev na terenu. Več skrbi je treba posvečati delu aktivov komunistov v teh organizacijah, v podjetjih in ustanovah. Organizacije ZK se niso dovolj brigale za sprejemanje novih članov in za politično izobrazbo po stazu mlajšega članstva ZK. Premalo je bilo tudi politične občutljivosti in hitrega reagiranja za negativne pojave na terenu.

Organizacije v podjetjih naj obravnavajo predvsem delo sindikata, kadrovske in tarifno politiko v podjetju, delo samoupravnih organov, o disciplini, moralni kvaliteti svojih kadrov in o ekonomskih uspehih ali neuspehih podjetja. Predvsem pa je njihova naloga — skrb za zdrave in dvig življenjske ravni delavcev (stanovanje, prehrana, izobraževalno delo itd.)

Vse naloge za bodoče delo komunistov morajo biti v duhu sklepov VII. kongresa ZKJ. Občni zbori naj nakažejo široke možnosti za praktičen prehod od dosedanjih na še smotnejše oblike in metode političnega dela, ki nam jih narekuje in omogoča današnja stopnja družbenega razvoja.

BIROKRATIZEM NA TERENU JE TRDOŽIV:

Tov. Jože Gričar, org. secr. Okraj. kom. ZKS Maribor, je v svoji razpravi poudaril potrebo, da najprej ugotovimo objektivno situacijo, v kateri se nahajamo, iz tega pa mora izhajati realna ocena našega dela. Komunisti na terenu ne smejo čakati samo na direktive od zgoraj, njihova naj-

važnejša naloga je samostojno, po načelu demokratičnega centralizma, voditi in pravilno usmerjati politiko na terenu. Zato se je treba znati v družbenem življenju orientirati, treba je več političnega poslušanja za napredne težnje množic in znati najti socialistično stališče za reševanje konkretnih nalog. S sedanjo stopnjo decentralizacije smo materialno okrepili birokratizem na terenu, v občinskih upravnih aparatih, v podjetjih, združenjih itd. — skratka, povsod tam, kjer se razpolaga in odloča o materialnih sredstvih. Ta birokratizem je objektivni rezultat decentralizacije in se odraža v podcenjevalnih odnosih do družbenih organov, v brezdušnem odnosu do delavcev in slično. Značilno je, da je ta birokratizem toliko bolj trdoživ zato, ker pogosto izstopa v zelo primitivni obliki in imajo njegove nosilci navadno zelo ozek horizont. Te pojave birokratizma tembolj opažamo zato, ker je neposredno izpostavljen ljudski kontroli in bo borba proti njemu tem lažja, če bodo komunisti to ljudsko kontrolo pravilno usmerjali. Proti tem pojavom morajo organizacije ZK nastopati kot celote in s konkretnimi dokazi, ker posameznik si čisto ne more pomagati, kvečjemu lahko čuti na delovnem mestu posledice. Iz tega tudi sledi neprimerne večja odgovornost organizacij ZK, ki morajo preiti na višjo — organizirano obliko dela.

SESTANKI ORGANIZACIJ ZK NAJ BODO ODPRTI

V razpravi so se na seji še pogovorili o organizacijskih podrobnostih izvedbe letnih občnih zborov organizacij ZK, ki naj bodo zaključeni do konca oktobra t. l. Sekretarji osnovnih organizacij naj pripravijo izčrpana pismena poročila, ki bodo odraz dosedanjega dela in prikaz dejanskega stanja na terenu, kjer člani organizacije delajo. Občne zборе je treba pripraviti tudi kadrovske, da bodo v vodstva organizacij izvoljeni res najaktivnejši in najsposobnejši tovariši. Na občne zборе organizacije je treba povabiti tudi nečlane, ki se naj seznanijo z delom organizacije in bodo lahko povedali svoje mnenje in predloge. Sestanki organizacij ZK bi na splošno morali biti odprti, česar so se organizacije v svoji dosedanji praksi premalo posluževale, da bi tako tudi nekomunisti lahko sodelovali pri delu organizacije. Tudi člani občinskega komiteja bodo morali nekaterim osnovnim organizacijam več pomagati pri njihovem delu.

Združni sveti, zadruge in razvoj vasi

Le dva meseca nas ločita od volitev v zadrugne svete, zato so tudi priprave nanje v polnem teku. Občinski odbor je že imenoval komisijo, ki ji predseduje tajnik občinskega ljudskega odbora tov. Ivan Rau, člani pa so tovarši Viktor Makovec, Rudi Novak in Maks Zmauc. Tudi občinski odbor SZDL je na svoji zadnji seji razpravljal o nalogah političnih organizacij v času volilnih priprav in imenoval odbor ki bo usmerjal delo političnih aktivov na področju posameznih KZ. Odbor šteje 15 članov.

Vaški aktivni SZDL že pripravljajo članstvo na polletne občne zbere kmetijskih zadrug, na katerih bo treba kritično oceniti dosedanje delo te danes izredno pomembne gospodarske organizacije kmetijskih proizvajalcev, ki dobro vedo, da je možno modernizirati kmetijstvo le preko znatnejših sredstev zadrug same ali kreditov, ki jih ta lahko

najame. Vsako zaostajanje v kmetijski proizvodnji se bo maščevalo kmetu in občini kot gospodarski celoti. S kmetijskimi proizvodi bomo lahko uspešno prodirali na trg, če bodo ti kvalitetni, če jih bomo imeli dovolj za kritje potreb in če bodo stroški za proizvodnjo čim nižji. To je mogoče doseči le na organiziran način in ob pomoči kmetijskih strokovnjakov.

Kljub tako jasno postavljenim ciljem in do kraja poštenemu ter za vse koristnemu smotru kmetijskih zadrug zadevamo na vasi tu pa tam na nerazumevanje, brezbrzižnost ali celo odpor proti organiziranemu in naprednemu gospodarjenju. Ne bi mogel trditi, da izvira ta le iz nepoučenosti ali iz vrst tiste večine vaskeskega prebivalstva, ki je navezano izključno na pošteno delo svojih rok. Najmočnejšo zavoro za razvoj zadrugne gospodarjenja predstavljajo čisto poedini

Starejša KG dobro gospodarijo, mlajša pa se še borijo s težavami

Na zadnji seji je obravnaval Svet za kmetijstvo in gozdarstvo pri Občinskem ljudskem odboru v Ptujju analizo stanja 9 kmetijskih gospodarstev v občini, kakor ga kažejo zaključni računi za leto 1957. V analizi pa tudi v razpravi članov sveta je bilo poudarjeno, da bo potrebno mlažim gospodarstvom z raztresenimi parcelami z nezadostnimi osnovnimi sredstvi materialno pomagati, da bodo lahko uspešno opravljale svoje naloge, pomagati pa bo potrebno tudi računovodskemu kadru teh in dobro stoječih gospodarstev, ki ne zmagujejo obširnih nalog. V kolikor ni možnosti za večje dotacije (Juršinci, Placar, Vurberk), je potrebno spojiti taka gospodarstva z močnejšimi (Dornava, »Osojnik« Štuki, Vinarska zadruga Mestni vrh) in tako obvarovati prizadeto gospodarstvo pred večanjem izgube. V kolikor nima občina Ptuj zadostnega revizijskega kadra, ki bi pomagal računovodstvom gospodarstev z naveti, naj bi jim pomagal okrajni revizijski kader iz Maribora. Kjer je pomoč večkratna in pravočasna, ni potrebno revizijam ugotavljati nepravilnosti, ki se včasih težko popravijo. V glavnem ima večina kmetijskih gospodarstev v ptujski občini najlepše pogoje za nadaljnji razvoj, da večinoma dobro gospodarijo in pomenijo za svojo okolico ugoden gospodarski družinski obrat, na katerega se lahko opirajo, ko so jim potrebni stroji, nasveti in ostalo. S pravnimi arondacijami so večino problemov rešili sporazumno v obveznostno zadovoljstvo.

Po lanskoletnem brutodohodku (102.237.610 din) in po materialnih stroških (61.886.232 din) je KG Podlehnik na prvem mestu in je lani doseglo lep gospodarski uspeh. Glede načina gospodarjenja na tem posestvu ni prigovora. KG Kidričevo je po laskem bruto

dohodku (45.001.488 din) drugo gospodarstvo v občini, ki je krilo lani vse svoje materialne stroške (25.074.649 din) in še pustilo skoraž 2 in pol milijona din nerazpoložljivega dohodka. Poskusi z italijanske pšenice in s hmeljem so se dobro obnesli. Po dovršeni arondaciji bo doseglo to gospodarstvo sredi Dravskega polja še nove uspehe. Dobro gospodarji tudi KG Dravinjski vrh in je imelo lani 32.811.452 din bruto dohodka. Skrbni za obnovo vinogradov in sadonosnikov, gradi si nove gospodarske prostore in se je omejilo predvsem na vinogradništvo, sadjarstvo in živinorejstvo. Zelo pohvalno govori analiza o KG Osojnik Štuki, ki slovi po dobrem načinu gospodarjenja in po dobrih proizvodnih uspehih. Lani so dosegli 26.128.004 din bruto dohodka ter so krili vse materialne in ostale stroške v nadpolovičnem znesku dohodka. Imajo tudi dobro urejeno knjigovodstvo. Nove investicije financirajo iz lastnih sredstev ter tudi pridno odplačujejo investicijski kredit. Dobro gospodarji tudi KG Ptuj, ki je bilo tudi lani aktivno ob 12.096.542 din bruto dohodka.

Med gospodarstvi, ki imajo težave, pa je svet obravnaval KG Dornava, ki lani ob 30.640.283 din bruto dohodka ni moglo kriti vseh izdatkov glede na točo in poplave tekom zadnjih 3 let, poleg tega pa je imelo doslej malo investicij in raztresene parcele. Mnogo večje težave kot to posestvo je imela lani in še letos KG Trnovska vas, Placar — Vurberk in Juršinci, ki se prestajajo začetne težave ob nearondiranih zemljiščih, pomanjkanju mehanizacije in kadra. KG Trnovska vas je imelo večje izdatke od dohodkov. Začelo je brez zadostnih osnovnih sredstev, brez gospodarskega dvorišča in strojev, ob slabi in raztreseni zemlji. KG Juršinci ima zemljo v 17 katastralnih občinah, na poplavnem

področju Pesnice, male parcele in pomanjkljivo gospodarsko dvorišče. Tudi KG Placar — Vurberk ob lanskoletnem bruto dohodku 26.621.069 din ni moglo kriti izdatkov in plačevati obveznosti do investicijskega kredita. V kratkem rečeno, so gospodarstva v Slovenskih gorah v razvoju, potrebna pomoči v sredstvih in kadru, ki se bo lahko poleg kmetijskih nalog bavil tudi s katastralnim urejanjem posestva, z arondacijami in ostalim.

V razpravi o težavah kmetijskih gospodarstev v občini so člani sveta, ki so obenem upravitelji oziroma direktorji kmetijskih gospodarstev poudarili, da izvirajo knjigovodske težave iz pojava, da

je na podeželju težko dobiti izkušene računovodje, da revizorji prepredoma obiskujejo njihova računovodstva in da se je težko v par letih spraviti v enak položaj z gospodarstvi v občini, ki so jim bila spočetka na razpolago investicijska sredstva, ki imajo dovolj osnovnih sredstev, arondirana zemljišča in dober kader. Posvetovno s težavami bo potrebno vsekakor takoj pomagati z dotacijami ali pa z združitvijo z močnejšim gospodarstvom. Tako bi se lahko gospodarstvo Placar — Vurberk združilo s KG Osojnik Štuki ali s kmetijskim obratom Vinarske zadruge Mestni vrh, KG Juršinci bi se lahko združilo s KG Dornava, KG Trnovska vas pa bi moralo dobiti dotacijo, pomoč pri čimprejšnji izvedbi arondacije in pri drugih vprašanjih, da se bodo izkopal iz težav, ki jih še imajo.

Na seji je bil sprejet predlog, da bi pomagal kmetijskim gospodarstvom v občini zlasti tistim, ki so pomoči najbolj potrebni, novi posvetovalni svet izkušenih kmetijskih strokovnjakov, predloge za pomoč z dotacijami, za združitve in ostalo pa bi pripravila 7-članska komisija, ki se bo o vseh teh vprašanjih posvetovala z občinskim ljudskim odborom in občinskim komitejem ZKS, preden bodo sprejeti dokončni sklepi o odpravi težav, ki se pojavljajo na tem gospodarskem področju.

V. J.

KOT ŽRTVE STE PADLI v borbi zanas

NAD 500 ŽRTEV JE PADLO IZ PTUJSKEGA OKOLIŠA ZA NAŠO OSVOBODITEV. PRIOBČUJEMO NJIHOVE KRATKE ŽIVLJENJEPISE V POČASTITEV NJIHOVEGA SPOMINA.

(Nadaljevanje)

OSOJNIK IVANA roj. Toplake se rodila 4. 5. 1910. Doma je bila na Grajenščaku, nato na Mestnem vrhu, nazadnje pa pri možu v Desancih, s katerim se je poročila l. 1938. Pod vplivom svojega moža Osojnika Franca je kritično gledala na boruazno družbo in je pomagala možu pri njegovem političnem delu v času okupacije, predvsem je skrbel za prvoborce. Okupator jo je aretiriral 6. 6. 1942. in odpeljal v Auschwitz 28. 8. 1942, kjer je čez nekaj mesecev umrla.

OSOJNIK ANA se je rodila 19. 12. 1872 v Levancjih pri Desterniku v Slovenskih gorah. Zivela je nato s starši v Janeževcih. Poročila se je z Osojnikom

Tomažem. Njen sin je bil znan Osojnik Franc, komunist in prvoborec.

Na dom Osojnik Ane, ki je moža izgubila že leta 1939, so prihajali komunisti že v Stari Jugoslaviji k sinu Francu. Tudi v obdobju okupacije je Osojnik Ana gostoljubno sprejemala aktiviste NOB pod svojo streho. Poleti 1942 jo je okupator aretiriral in odpeljal v Auschwitz, kjer je umrla 16. 10. 1942.

PETROVIČ KONRAD-JUREK je bil tesar v Bukovcih, ki je sodeloval v narodnoosvobodilnem gibanju od jeseni leta 1943 do svoje smrti 9. 2. 1945 v Brajšlavcih, kjer so nemški »sesosovci« obkolili 11 aktivistov, 8 moških in tri dekleta. Z njegovo smrtjo je OF zgubila neumorno prevoznika borcev NOV preko Drave, ki je bil pripravljen ob vsaki uri na nevarno pot.

PERSON FRANC se je rodil v Solkanu pri Gorici, kjer je hodil v šolo in se izučil za mizarja. Leta 1927 je odšel čez mejo v Jugoslavijo, kjer je odslužil vojaški rok, nato je živel v raznih krajih Slovenije, v Mariboru, Ribnici, Ljubljani in nazadnje v Ptujju od leta 1934. Že leta 1934 so ga zaradi komunizma aretirali in odpeljali v Sremsko Mitrovico, kjer je bil do leta 1938. Nato se je spet vrnil v Ptuj, se zaposlil v mizarški delavnici pri Matjašiču in pridno delal v svazemernosti, kjer je z drugimi komunisti vnašal med delavstvo napredni borbeni duh za pravice delavskega razreda, za borbo proti fašizmu.

Že 25. julija 1941 je odšel na Pohorje k partizanom. Leta 1942 je z aktivistko »Barčko« spet delal na področju ptujskega okraja pri organizaciji OF. Toda blizu Vurbeka so ga v jeseni leta 1942 zajeli. Zaprli so ga v ptujске zapore, nato so ga odpeljali v mariborske zapore in ustrelili med talci 25. februarja 1943.

PRAPROTNIK BRANKO se je rodil 17. 12. 1921 v Vičavi pri Ptujju. Po meščanski šoli se je izučil za trgovskega pomočnika. Z družino svojega očeta je moral v izgnanstvo na Hrvaško 31. 7. 1941. V izgnanstvu v Daruvaru se je Branko vključil v narodnoosvobodilno gibanje. Sodeloval je z mladinci, ki so partizanom tihotapili zdravilo, strelivo, orožje, fotografske potrebščine in drugo. Ko so ga pozvali v hrvaško vojsko, se je 13. 6. 1942 pridružil partizanom na Papuku. Teden dni pozneje je bil težko ranjen v nogi pri napadu na ustaško oporišče v Vičavi selu pri Slavonški Požegi. Umrl je 5. julija 1942 in leži pokopan na pokopališču v Koturiču nalu, v okraju Pakrac. Nagrobni napis Praprotnika Branka, ki so ga izdelali njegovi bojni tovariši hrani oddelek NOB v ptujskem muzeju.

V »RESTAVRACIJI GRAD« V PTUJU

se boste po ogledu muzejev ali po napornem delu ob dobri kapljici najbolje počutili.

na ptujskem živilskem trgu v sredo, 17. septembra 1958

POVRTNINA: krompir 10—15, zelje v glavah 20, cvetača 40, kumare 10—15, kumare za vlaganje 40—50, šebula 40—50, česen 100, ohrovt 30, rdeča pesa 40, korenček 40, peteršilj 40—50, solata endivija 40, paprika 30—40, paradiznik 10—15, buče 10, luščen fižol 40, fižol v strožju 20—25, špinata 80—100.

SADJE IN SADEŽI: jabolka 15—20, hruške 20—30, slive 20, breskve 50—60, grozdje 70—80.

ŽITARICE IN MLEVSKI IZDELKI: koruza 30—40, proso 50—60, ječmen 40, pšenica 30—40, ajda 50, oves 40, koruzna moka 30, aj-

dova moka 50—60, koruzni zdrob 50, mleko 30, sir 30—70, smetana 140.

PERUTNINA: kokoši 300—500, piščanci 300—700, jajca 14.

MAŠČOBE: uvožena mast 325, domača mast 400, zaseka 300—400, maslo 400—500.

MESO: goveje meso 280, telatna 300, svinjsko meso 340 din za kg.

Koncem avgusta letos je bilo med zastopniki Glavne zadrugne zveze in FLRJ in zastopniki republiških Glavnih zadrugnih zvez dogovorjeno, da bodo lahko plačevali kmetijske zadruge kmetovalcem za kontrahirane pitane mesnate prašiče, težke nad 130 kg do 185 din za kg, pri prostem odkupu pa do 180 din za kg.

Najvišje cene za vino v letih 1958 in 1959

Po dogovoru zastopnikov Zveze trgovinskih zbornic, Zveze kmetijsko-gospodarskih zbornic Jugoslavije, Glavne zadrugne zveze FLRJ, Zvezne zunanjetrgovinske zbornice in Zveze industrijske zbornice z dne 6. septembra t. l. v Beogradu bodo odkupovale gospodarske organizacije, ki se ukvarjajo s prometom in predelavo vin, vino od kmetijskih zadrug, poslovnih zvez in kmetijskih proizvodnih organizacijah letos in prihodnje leto po dogovorjenih najvišjih cenah.

Do največ 5 din po maliganu bodo gospodarske organizacije plačevale po maliganu za konzumna vina (vina brez imena sorte, brez izrazite sorte značilnosti in označbe proizvodnega okoliša, vina mešana iz raznih sort brez sorte značilnosti) to so bela vina, rdeča vina, ružice in črna konzumna vina.

Do največ 5,5 din po maliganu

bodo plačana konzumna sortna vina (vina s sortno značilnostjo, z označbo tipičnega proizvodnega območja) kot n. pr. navadna malvazija, rebula, žametna črnina in pristni cviček, ki jih ni v naših tukajšnjih krajih.

Do največ 7,5 din po maliganu bodo plačana kvalitetna sortna vina z izrazito sortno značilnostjo ter značilnostjo proizvodnega območja kot so italijanski rizling, gamay, rizling, ranina, silvanec, muškadni silvanec, muškadni hamburger, zeleni rizvanec in nekaj sort, ki jih ni v naših krajih.

V gornji ceni ni mišljen prometni davek, pač pa franko naloženo na vagon ali drugo prevozno sredstvo.

Tega dogovora se bodo morale držati vse gospodarske organizacije, ki spadajo v okvir uredbe o trgovanju ter o trgovskih podjetjih in trgovinah.

Na isti dan so se dogovorili za-

OBETI ZA IZVOZ VINA v gospodarskem letu 1958/59

Ob pregledu izgledov za izvoz vina v naslednjem gospodarskem letu bi v kratkih obrisih ocenili realizacijo izvoza vina v prvem polletju 1958. Izvoza je bilo v prvem polletju 1958 v merilu FLRJ 158.420 hl ali 1584 vagonov a 100 hl desertnih in industrijskih vin v vrednosti 626.739.000 dev. dinarjev, ter 351.960 hl ali 3.915 vagonov a 100 hl desertnih in industrijskih vin v vrednosti 1.048.378.000 dev. din. Skupno smo izvozili 5083 vagonov raznih vin v vrednosti 1.675.117.000.- dev. dinarjev, kar odgovarja vrednosti 5.583.723.- dolarjev.

S tem smo dosegli povprečno za 100 litrov običajnega vina 13,35 dolarjev ali 4005.- deviznih dinarjev, kar predstavlja po obračunskem kursu vrednost 8557.- dinarjev ali po litru Din 83,57. Za deserta in industrijska vina smo dosegli v povprečju po istih podatkih 9,93 dolarjev za 100 litrov ali dev. dinarjev 2979.-, kar predstavlja po obračunskem kursu vrednost din 6216.- za 100 litrov ali din 62-16 po litru. Te cene se razumejo franko jugoslovanska meja v vagonskih cisternah kupca.

Iz teh podatkov je razvidno, da so stvarno dosegljive cene bistveno nižje, kakor so cene, ki si jih običajno pod pojmom »izvozne

cene« predstavljamo. Zgoraj navedene cene so jugoslovanski povpreček, za KVALITETNA SLOVENSKA VINA se doseže izdatno več, kakor je to možno doseči za povprečna jugoslovanska bela, rdeča in črna vina. Vkljub temu pa bi bil tudi iztržek za slovenska vina premalen in za proizvajalca nestimulativen — torej izvoz nemogoč —, če ne bi skupnost podprla izvoz vina s faktorji ali koeficienti in pa primli. Le od teh izvoznih instrumentov zavisi usmeritev izvoza. Če so ugodni instrumenti za naravna vina, se zvišuje izvoz teh, če pa so ugodnejši izvozni instrumenti za izvoz takozvanih »industrijskih« vin, pa se zvišuje izvoz naslednjih.

Industrijsko vino ni umetno vino

Smatram za potrebno obrazložiti pojem »industrijsko vino«. Mnogi si predstavljajo pod imenom »industrijsko vino« umetno vino, to je vino, proizvedeno iz vode in alkohola ob dodatku raznih kemičnih snovi. Temu nikakor ni tako. Pod imenom »desertno« in pa »industrijsko« vino se razume tako vino, ki se pripravi iz naravnega vina ob dodatku alkohola in sladkorja, ali obojega. Praviloma bi se moral za to pri-

pravo uporabljati kot alkohol le vinski destilat, to je iz vina pridobljeno žganje, kot sladkor pa je koncentriran grozdni sladkor, pridobljen z izhlapevanjem čistega vinskega mošta. Ker pa je vinsko žganje ali vinski destilat mnogo dražji kot na primer iz krompirja pripravljen špirit in ker je tudi sladkor iz grozdja mnogo dražji, kot je sladkor iz sladkorne pese, je umljivo, da so do nedavnega praktično vse države izvoznice vina pripravljale svoja deserta in industrijska vina z delnim dajanjem slednjih dveh. Države uvoznice so to prakso tako dolgo tolerirale, dokler je bilo v svetovnem merilu pomanjkanje vina. Ko pa je prenehalo pomanjkanje vina, so se odločile države uvoznice, predvsem najpomembnejša med njimi v Evropi — Zapadna Nem-

čija — prepovedati ali vsaj znatno omejiti uvoz z dodatkom pesnega sladkorja in rafinade pripravljenih vin ter zahtevajo odslej le taka specialna vina, to je deserta in industrijska vina, ki so bila pojačana z dodatkom vinskega destilata, odnosno dosladkana z dodatkom koncentriranega grozdnega sladkorja, imenovanega »grozdni med«. Tak postopek predpisuje tudi naš novi Pravilnik o pogojih in postopku za dajanje dovoljenj za proizvodnjo specialnih vin. Toda to za praktičnega vinogradnika ni važno.

Za vsakega proizvajalca je važno vprašanje, ali je sploh potrebno izvažati industrijska vina in če je potrebno, kake koristi ima od tega skupnost in vinogradništvo.

(Nadaljevanje sledi)

Rentabilna vzreja kasačev

Vzgjajališče konj kasačev na Turnišču bo tudi letos s svojimi rejskimi uspehi še bolj učvrstila svoj sloves širom države ter upravičila svoj obstoj.

V sistemu kasaške reje služijo pri selekciji takozvane VZREJNE DIRKE in sicer glavni izpiti ali republiška prvenstva konj dvoletnikov, konj triletnikov ter glavni izpit štiriletnikov — DERBI, ki je enota za celo državo.

Na letošnjem XXXI. Jugoslovanskem, Kasaškem derblju, ki se je vršil dne 17. 8. 1958, v Ljubljani, je zmagala kobila LI-BOJKA iz Kobilarne Turnišče.

Dne 31. avgusta 1958 je bila na hipodromu v Beogradu pod pokroviteljstvom »Beograjskega sejma« velika konjska športna prireditve s posebno točko za izbrane najboljše konje od 4 let starosti naprej (takozv. hitvožnja).

V konkurenci 18 konj se je priborila zmago ista turniška kobila Libojka ter dobila nagrado »Beograjskega sejma« v znesku 100.000 din.

Pozornost vzbuja pri tem tudi to, da so vsi za nagrado plasirani konji bili vzrejeni v Kobilarni Turnišče:

I. Kobila Libojka — 4 leta
II. Kobila Vitka — 8 let. — Konjski klub »Zagreb«

Otrokom s pvedželja mine marsikatera prosta ura pri čiščenju buč. Po zamenjavi bučnic radi jedo čebulo in solate s prvovrstnim učnim oljem.

KULTURA in PROSVETA

Posledice septembrskih dogodkov v Ptujju

Nemška divjaštva in nasilja, izvršena nad Slovenci, zbranih na skupščini Ciril-Metodove družbe dne 13. septembra v Ptujju, so tuzvala silno ogorčenje slovenskega naroda širom vseh slovenskih pokrajin. Narod se je predramil in uvidel, da mora sprejeti borbo z germanskim nasprotnikom, ki ga hoče z raznarodovanjem ali gospodarskim pritiskom pregnati iz rodne grude in ga popolnoma uničiti.

Ze ves teden po ptujjskih dogodkih so pripravljala slovenska društva po mestih in večjih krajih protestne shode ali večje narodne prireditve. A tudi Nemci in nemčurji, ojuščena po svojih izkustvih v Ptujju, so nadaljevali svoja divjaštva. V našem obmejnem Mariboru jih je posebno bodel v očeh veličastni Narodni dom, kot slovenska trdnjava, kjer je bilo žarišče vsega slovenskega kulturnega, političnega in gospodarskega življenja. V noči od 19. do 20. septembra je napadla nemška drha to mogočno zgradbo in pokončila s kamnjenjem vse šipe na oknih. Ostanke šip so kazali tudi sleva ostave revolverskih streljav. Ista usoda je doletela slovenske trgovine in posamezne zasebne hiše, na katerih so vrhu tega že prezkušali svojo umetnost v mazanju s črnim. Vso nedeljo so oblegali Narodni dom, vendar do hušjih dejanj zaradi varnostnih organov ni prišlo.

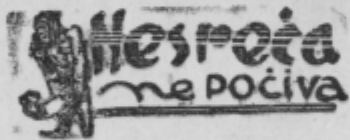
Prav tako je bilo Celje v isti noči prizorišče hudih nemških napadov na slovenske trgovine in zgradbe. V nedeljo 20. septembra je bila v celjskem Narodnem domu prirejena velika ljudska slavnost in protest proti nemškemu nasilju v Ptujju. Prireditve se je udeležilo mnogo okoličanov, posebno naših zavednih Savinjanov. Ohoči in podivjani Nemci so dejansko napadeli posamezne skupine. Prišlo je do hudih spopadov, tako da je moralo nastopiti orožništvo in vojaštvo, ki je začelo Slovence in spremlio posamezne skupine na poti domov. Najhujše razburjenje so povzročili ptujjski nemški napadi v Ljubljani. Dne 18. septembra je

slično ljubljansko »Slovensko društvo javni shod, da bi protestirali proti početju Nemcev v Ptujju. Shoda se je udeležilo nad 10 tisoč ljudi. Govorniki dr. Triller, dr. Oražen in Franja Tavčerjava so oteali zborovalcem takratni težki položaj Slovencev in odnose Nemcev do njih. Posebno so opozarjali mladino in žensstvo, da je nujno udariti nasprotnika tam, kjer je najbolj občutljiv, to je na gospodarskem polju. Zato naj se držijo vsi gesla: Svoji k svojim! — in kupujejo naj le pri slovenskih trgovcih in obrtnikih. Izvajanja govornikov je ljudstvo sprejelo z burnim odobravanjem. Po shodu so množice demonstrirale po mestu in zahtevale odstranitev nemških napisov.

V nedeljo so bili Ljubljancani že popolnoma pomirjeni in so poleteli v okolico in v Tivolij ter nihče ni več mislil na kakšno demonstracijo. Okoli 5. ure popoldne pa pridrvi skozi glavno šetališče v Tivolij 30 orožnikov in 40 konjenikov. Pot iz Šiške v mesto je bila v kratkem zapeta po vojaštvu in orožništvu. Po ulicah v mestu so drveli dragonci in Belgijski (27. pešpolk). Začulo se je življenje, kar je dalo vsakom povod, da so začeli občinstvo svatiti in mahati po njem z golimi smiljanji. Mnogo ljudi ni moglo do svojih stanovanj in več oseb, ki se je vračalo iz gostiln in kavarn, je bilo napadenih. Razburjenost med ljudstvom je rasla, posebno še, ker so vojski med seboj začeli khatat. »Heil«, kar je smatralo za vrhunec izživljanja.

Tedaj se nenkrat začujejo strel. Na prostoru, ki vodi od takratnega frančiškanskega mostu proti Pogačarjevemu trgu, je stala pstrulja 27. pešpolka in ustrelila na povelje poročnika Mayerja med skupino mladih ljudi, ki so stali v bližini trga in peli. Smrtno zadeta sta se zrušila 15-letni četrtošolec Ivan Adamič in 24-letni Rudolf Lunder, strojnik v »Narodni tiskarni«, več ljudi pa je bilo težko ranjenih. Vojski so streljali še za bežajo množico brez najmanjšega povoda in ranili mnogo oseb.

Tudi dragonci so streljali med ljudi z revolverji. Mnogo ljudi je bilo vklejenih in aretiranih brez

Zaradi nezgod se je v ptujjski bolnišnici zdravilo:

Franc Cafuta iz Ljubstave je padel v bazen na cementna tla in si poškodoval desno roko; Jože Pevec iz Bodislav je padel s kolesa in si poškodoval glavo; Liza Rodošek iz Pobrežja je padla in se poškodovala; Stanko Bratošek iz Ptujja, Ljutomeraka 3, je padel s kolesa in si poškodoval obraz; Ivan Bratuša iz Formina 51, je padel s slive in si poškodoval obe roki; Stefan Premrl iz Starošine 34 se je s sekro usekal v desno nogo; Alojz Sterman iz Lešnice 5 je padel in si poškodoval desno nogo; Alojz Marič iz Sobetine 44 je padel s kolesa in si poškodoval ključni-

pan Heiber, katerega beseda je zalegla več kot bajoneti in kroglice, vzoka. Vojaštvo pa je zabranjevalo pristop k ranjencem celo uradnim osebam, zdravnikom itd.

Kri nedožitnih mladih žrtev, prehlta pod krogel nemškega vojaštva, je zajela vse mesto z nepopisno tugo in žalostjo in vsa Ljubljana je bila v črnih zastavah. Po ulicah je bilo vse mirno. Vojaštvo je zginito, odgovornost za red in mir pa je prevzel žu-

Razstava Mestnega arhiva je odprta

V nedeljo, 13. t. m., so zjutraj zaplapolale zastave na ptujjskem magistratu, velik napis nad vodom pa je oznanjal, da je v zgradbi razstava zgodovinskih dokumentov: »Ptuj v obdobju 1918.

Ob deseti uri dopoldne je številno občinstvo napolnilo dvorano in si z zanimanjem ogledovalo razstavljene slike in dokumente. Zbrani so bili predstavniki političnih in kulturnih organizacij in ustanov in mnogo znanih ptujjskih javnih delavcev.

Kmalu po deseti uri je otvoril razstavo v imenu občinskega ljudskega odbora Ptuj njegov predsednik tov. Janko Vogrinec. Poudaril je, da je razstava, ki jo je priredil Mestni arhiv, uvod v slovensosti ob 50-letnici septembrskih dogodkov.

Vsem, ki si bodo ogledali dokumente dolgotrajne narodne in socialne borbe slovenskega življa z nasilnim in nadmočnim germanskim gospodarjem, naj bo ta razstava vzpodbuda in dokaz, kako nepretrgana in težka je bila borba našega ljudstva za narodno in socialno osvoboditev. To pa nam je prinesla šele naša narodna osvobodilna borba.

Nato je na željo povabljenih gostov upravnik Mestnega arhiva prof. Klasinc vodil zbrane po razstavi in v izbranih besedah v kratkem predavanju nazorno orisal obdobja, ki jih razstava obsega. Občinstvo je govornika ob koncu nagradilo s toplim aplavzom in mu tako izkazalo priznanje za naporno delo, ki ga je vložil v pripravo in izvedbo te nadvse zanimive razstave.

Ze prve dni je prišlo nad

oo; Franca Kiseleka iz Gerečje vasi 21 je nekdo udaril po glavi; Ivana Cep iz Spodnje Hajdine je padla in si poškodovala nogo; Feliks Čuček iz Kidričevega 13 je padel 8 m globoko s balkona in se poškodoval po telesu; Alojz Kramberger iz Doična 25 je padel z drevesa in se poškodoval; Cvetka Pignar iz Cvetkove 5 je potisnila levo roko v stroj za rezanje slame; Janez Visenjak iz Moškanje 75 je padel in si poškodoval desno nogo; Ana Ratek iz Kicarja 120 je padla s strehe in se poškodovala po roke in glavi.

Zaradi manjših poškodb se še zdravijo v ptujjski bolnišnici: Janez Svenske iz Lancove vasi; Franc Štar iz Mestnega vrha 20; Jožefa Rihtarič iz Dolan 28; Milan Rajšp iz Trnovske vasi 26; Marija Til iz Kicarja 70.

Vsem gori imenovanim želimo skorajšnje okrevanje.

čprav sta ga poprej doželi glavjar in vojaška oblast prezirala.

Tako torej septembrski dogodki niso bili le za Ptuj in okolico, temveč za ves naš narod, važen mejnik, kajti vzbudila se je narodna zavest in borbenost, začel se je gospodarski boj. Spoznali smo, da v Avstriji za nas ni mesta in da je naša rešitev le v združitvi vseh zatiranih jugoslovenskih narodov.

Kronist je ob 25-letnici septembrskih dogodkov zapisal, da je Ptuj dal leta 1908 prvi signal za našo revolucijo. In res! Te revolucija je zocela med prvo svetovno vojno in po njej, dokler končno ni dozorala med narodnoosvobodilno borbo, iz katere je naš narod izšel nacionalno, socialno in gospodarsko svobodnejši kot enakopraven član neodvisne, socialistične domovine Jugoslavije.

MESTNI KINO PTUJ predvaja od 19. do 21. septembra t. l. ameriški film »Tujec je politični«

KINO MURETINCI predvaja 21. septembra t. l. ameriški barvni film »Houdinin«

KINO MAKOLE predvaja 20. in 21. t. m. italijanski film »Poslednja želja«.

NEDELJA, 21. SEPTEMBRA 6.00—7.00 Domače melodije za nedeljsko jutro. 6.05—6.10 Poročila in vremen-

manjši, 10 velikih napisnih tabel, ki tolmačijo posamezna obdobja, 4 grafikoni, 20 fotografij političnih in kulturnih delavcev iz Ptujja in ptujjskega okoliša itd. Zato ni čudno, če se splošno glasi sodba vseh, ki so razstavo videli: »Tako lepo prirejene, tako nazorno in pestro postavljene tvorstvene razstave še ni bilo v Ptujju.«

Razstava bo odprta do konca meseca, zato naj nihče, ki mu je pri srcu naša burna preteklost v zadnjih 100 letih, ne zamudi te edinstvene prilike za ogled.

Tudi učenci ptujjskih vjenskih šol, da ne omenjamo razredov ptujjske gimnazije, zelo vneto in resno ogledujejo razstavo. Morda bo kdo vprašal: »Kaj pa je tako zanimivega na taki razstavi?«

»Pridi in pogledaj!«
Razen originalnih listin in fotokopij kronik, časopisov itd. je razstava okrašena z mnogimi lepimi fotografijami slikami starega Ptujja, saj je v dvorani 17 velikih fotografij (50x60 cm), 20

OSEBNA KRONIKA

ROJSTVA, POROKE IN SMRTI na področju matičnega urada Ptuj

ROJSTVA

Rojstva: Katica Vaupotič, Dra-vinskih vrh 44 je rodila Bojana; Marija Štrec, Slape 14 — Marjano; Marija Kranjc, Desternik 56 — Elizabeto; Rozalija Kuret, Kidrič-čovo 5 — Armanda; Marija Zupanič, Zg. Hajdina 5 — Stanislava; Eva Trebovšek, Kidričovo 12 — Marjana; Angela Kodrič, Mosteč-no 40 — Marjano; Marija Rodovšek, Ceremoziše 26 — Marijo; Magdalena Streher, Sp. Hajdina 68 — Lovro; Milka Jurič, Dornava 15 — Terezijo; Magdalena Lošnik, Ptuj — Mirana; Matilda Breznik, Lešnica 52 — Darka; Veronika Škrjanec, Lahonci 84 — Branka; Gera Puc, Borovci 16 — Janka; Marija Bauman, Podložje 49 — Ivana; Jožefa Šmigoc, Paradiž 90 — Romana; Neža Medved, Gaj 13 — Milana; Roza Lukačič, Središče 119, je rodila hčerko Ingrid; Alojzija Brumec, Mihovci 45 — Bojana; Milica Špicar, Kidričovo 6 — deklice; Neža Pulko, Zetale 16 — dečka; Ana Bombek, Mezgovci 2 — Marjana.

Za izpopolnitev znanja

Mnogim je bilo v preteklosti iz tega ali onega vzroka šolanje onemogočeno. Zato želijo to svoje pomanjkljivo znanje izpopolniti. Za delovnega človeka, ki v naši družini urediti ni samo proizvajalec, temveč tudi neposredni upravljalec in pa vodja proizvodnje pa je zahteva po večjem splošnem in strokovnem znanju še posebej poudarjena.

Da bi vsem tistim, ki želijo svoje znanje izpopolniti to omogočili, je že v preteklih letih organizirala izobraževalna sekcija DPD »Svoboda« v Ptujju razne večerne tečaje (večerna gimnazija), jezikovne tečaje in seminarje. Ker se je tudi v letošnjem letu oglašilo že več interesov, je sklenil upravni odbor v sodelovanju v ravnateljstvu gimnazije organizirati nekaj takih tečajev.

Ako bo zadostno število prijav-

ška napoved. 7.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in objava dnevnega sporeda. 7.15 Reklame. 7.30 Radijski koledar in prireditve dneva. 7.35 Vedri zvoki. 8.00 Mladinska radijska igra. 9.00 »Pod vaško lipo«. 9.30 Prijeto za havo! (Veneček znanih melodij in popevk.) 10.00 Se pomnite, tovariši... Franček Mirič: Ko mi je bilo petnajst let. 10.30 Politiške razglednice. Tone Pavček: Turizem na Kamnu. 11.30 P. L. Calkovski: Fantazija za klavir in orkester. 12.00 Naši postulatci čestitajo in pozdravljajo — I. 13.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in objava dnevnega sporeda. 13.15 Zabavna glasba, vmes obvestila in reklame. 13.45 Za našo vas. 14.15 Naši postulatci čestitajo in pozdravljajo — II. 15.00 Napoved časa, poročila in vremenska napoved. 15.15 B. Smetana: Štirje orkestralni odločki iz opere »Prodana nevesta«. E. Azman: Trije moravski plesi. 15.45 Pande Popovski govori o melioracijah in svilarstvu v Makedoniji. 16.15 Polpouri iz opere Janka Gregorčiča »Melodije srca«. 16.30 Za prijetno popoldne igrajo mali zabavni ansambli. 17.15 Radijska igra — A. J. Cronin: Štiri zdravniške zgodbe (ponovitev). 18.07 Glasbeni mozaik. 19.00 Zabavna glasba, vmes obvestila in reklame. 19.30 Radijski dnevnik. 20.00 Variete na valu 327.1 m. 21.00 Zabavni napavi. 21.30 Športna nedelja. 22.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in pregled sporeda za naslednji dan. 22.15 Cesar Franck: Sonata v D-duru. 22.45 Za konec oddaje z orkestrom Monia Liter. 22.55—23.00 Poročila.

II. PROGRAM

Za NEDELJO, 21. SEPTEMBRA 12.00 Nedeljski simfonični koncert. 13.00 Napoved časa, poročila in vremenska napoved. 13.10 Slavnostni pevci — slavne arije. 14.00 Ljubljanska kronika in obvestila. 14.15 Drobne orkestralne skladbe. 15.00 Napoved časa, poročila in vremenska napoved. 15.15—15.45 Zabavni zvoki.

ANEKDOTA Z AVTO CESTE

Brigadirji delajo prvič. Ne poznajo se še med seboj. A med delom se jim razvežejo jeziki. Pogovarjajo se, od kod je kdo, v katero šolo hodi in koliko je kdo star.

Pa vpraša Mijo Majdo, po upodatkih. Ta pa pravi: »S takimi otroci se sploh ne pogovarjam!«

Pa se vmešava še Boštjan in ji reče: »No, stara mama, pa dajte svoje umetne zobe iz ust, da pogledamo, koliko stoletij ste stari.«

No, ali ni pri nas na cesti tudi veselo? PiB

ljenih, bomo organizirali večerne pripravljane tečaje za vse razrede gimnazije (višje) in vse višje razrede osemletke (šesti, sedmi in osmi).

Nadalje bomo tudi letos organizirali jezikovne tečaje za pouk angleščine in nemščine. Ti tečaji bodo imeli dva oddelka: začetniškega in nadaljevalnega.

Nekolkovane pismene prijave je treba oddati v pisarni gimnazije do 25. septembra t. l. V prijavi mora biti navedeno kateri jezikovni, oziroma pripravljani tečaj bi želel obiskovati. Podrobnejša navodila bodo interesi! lahko dobili pri tajništvu gimnazije (tel. 35).

Reden začetek dela jezikovnih in pripravljanih tečajev bo prve dni oktobra.

Novi krvodajalci

Krvodajalcem za Bolnišnico Ptuj so se priključili krvodajalci iz bivše občine Majšperk. Krvodajalska akcija je po za-slugi dobrih organizatorjev — kot je tov. Jere Vode iz Majšperka in Skrbil Polde iz Makol dobro uspela, tako da je dalo v času od 14. do 25. avgusta 96 prostovoljnih krvodajalcev 25.720 ccm krvi. Vsem se transfuzijska postaja v imenu bolnikov za njihovo človečansko dejanje zahvaljuje.

Humor

Neka starka je dejala svoji vnukinji pred poroko: — Drago dete, nikdar ne zaupaj svojemu možu, če je daleč, in ne drugemu, če je blizu...

SLOVENSKA ŠTAJERSKA — področje načrtnega potujjevanja

(Nadaljevanje)
(K razstavi Mestnega arhiva »Ptuj v obdobju 1848—1918«, od 14. do 30. sept.)

Ptujsko šolstvo — očiščeno ponemčevanja

Leta 1869 ustanovljena nižja gimnazija postaja vedno bolj ponemčevalnica. V nižji gimnaziji se prevladujejo Slovenci, v višji (od 1898/99) pa vedno bolj Nemci. V šolskem letu 1898/99 je med 138 dijakih 72 slov. in 66 nem., v šol. letu 1903/4 pa med 184 dijakih samo še 24 slov. in 160 nem. Slovenski profesorji so bili nezaželeni.

Za nemški naraščaj skrbi nemški dijaški dom (od l. 1900), ki sprejema dijake vsake narodnosti, razen slovenske. Temu sledi l. 1902 nemški deklški dom (tu je bila deklška meščanska šola in gospodinjstva šola) — Nemško čustvovanje sta pospeševali tudi obrtno-nadaljevalna šola (ust. 1877) in trgovska (ust. 1891). Tudi vjenski dom vzpaja slovenski trgovski naraščaj v nemškem duhu.

Leto 1914—1918

Ob izbruhu 1. svetovne vojne 1914 se narodnostno preganjanje še stopnjuje. Polnijsko se ječe. Politično nezanesljivih Slovencev. Znan je sramotilni spreved Petra Žirovnika, ko je nemškutarska drhal napadala, pljuvala in kamejnaja omenjeno žrtev na poti od Vidma do Ptujja.

Splošnemu ubožošanju v teh vojnih letih se pridruži še teža vojnega posojila. Širi se jugoslovenska ideja po balkanskih vojnah — Krška deklaracija govori o samoodločbi jugoslovenskih narodov — Javljajo se upori slovenskih polkov v letu 1917 (Judenburg, Radgona) pod vplivom idej oktobrske revolucije.

Vedno bolj se širi deklaracijsko gibanje in prekorači prvotni habsburški okvir (200.000 podpisov) — Ptujski župan Ornič in Lihart izjavita na Dunaju zvestobo cesarju in obsojata majniški deklaracijo (25. V. 1918).

V temni narodnostni položaj ptujjskih Slovencev posije 1918 tuč nacionalne osvoboditve, ki pa še ne reši vseh vprašanj. Šele socialna osvoboditev pa letu 1945 je odstranila narodnostne mržnje in socialna zapostavljanja, kar se je zgodilo šele po nadočloveških borbah v hitlerjevskimi osvajačih.

— Konec —

VEČNI OPTIMIST

(Izgnančevi spomini)

V maju 1945 so se začeli vračati s Hrvaškega in iz Srbije v svoje domače kraje slovenski izgnanci. Niso potovali v organiziranih večjih skupinah kakor talarat (poleti 1941), ko so jih Nemci po načrtu izseljevali, a vračali so se skoraj vsak dan, z vsakim vlakom, bodisi v tovornih vagonih, kjer so se stiskale cele družine s skromno prtljago, bodisi z osebnimi vlaki, pomešani med ostalimi potniki, ali pa tudi na kamionih. Zagrebška železnica postaja je bila v tistih dneh polna slovenskih ljudi, ki so čakali na zveze, prav tako Zidani most, Ljubljana, Celje, Pragersko, Maribor... Ko so vozili vsiki skozi postajo Dobovo, prvo na slovenskih tleh, so se odpravili nepozabni prizori: slovenski ljudje, ki štiri leta niso videli Slovenije, niso več mogli zadržati burnega čustva radosti; oči, zalile s solzami, so upirali v zelene domače hribe, v slovenske hišice in okena z visečimi nageljnji, v šumečo Savo v globoki strugi. Mahali so neznanim jaskom, ki so jih videli ob progih in jim khalali v pozdrav. Sloven-

videl sem učitelja Davorina, ki se je vrnil v svoj stari službeni kraj ob severni meji. Tudi on je našel v šoli le štiri gole stene svojega predvojnege stanovanja. Le prtljago je odložil v kot, potem pa je stopil v prenapolnjen razred, kjer je poučeval njegov tovariš, ki se je bil vrnil nekaj dni prej: »Pozdravljani, tovariši! Kar odstopi mi polovico otrok, bi kar danes začel. Dovolj je bilo za dečico štir: leta nacistične poneumnjevalnice in potujjevalnice.« In je šel na delo, čeprav se ni niti pošteno oddahnil od poti.

In pri tem učitelju Davorinu se pomudimo malo dlje. Dobro ga poznam, ker sva bila skoraj vsak dan skupaj, zlasti v tistih kritičnih dneh pred začetkom vojne, prav tako tudi pozneje v zbirnem taborišču, na transportu in v izgnanstvu.

Davorin je sin naše sončne Goriške, življen in ponosen, kremenit Slovenec, kakor pravimo. Žilav prosvetni delavec in nepoboljšljiv optimist. Se danes, ko je v pokopju, izžareva njegova pojava vedro življenjskost in bi mu prav nič ne prisodilo, da jih ima že 65. (Dolge prihodnjic)

Za vsakogar nekaj zanimivega

NAJVEČJA V EVROPI

Današnji mladinci so začeli komaj hoditi v šolo, ko so mladinske brigade leta 1947 zasadile prve lopate pri gradnji Novega Beograda. Tri leta pozneje so se dela ustavila, ker je bilo treba prvotni načrt precej spremeniti.

Ko so rešili sporne probleme, so gradnjo pospešeno nadaljevali in te dni se bodo že vselili v prve sobe. Tu bo namreč imel svoje prostore Zvezni izvršni svet. To ne bo samo največja stavba v Jugoslaviji, ampak v Srednji Evropi sploh. K monumentalnosti bo prispeval svoj delež tudi braški marmor, s katerim je obložena fasada. Iz istega mlečno-belega marmora je bila zgrajena v začetku IV. stoletja Dioklecianova palača v

Splitu, v prejšnjem stoletju dunajski parlament in washingtonski Kapitol.

V palači bo 1500 raznih prostorov, med njimi 950 pisarn. Skupna površina vseh prostorov znaša 80.000 kvadratnih metrov, to je približno toliko kot deset nogometnih igrišč. Če bi palačo spremenili v stanovanjsko zgradbo, bi tu udobno živelo 15.000 ljudi. Človek, ki bo prišel po uradnem opravku v palačo, si bo moral zapomniti številko zaželenih pisarn, da ne bo blodil po labirintu hodnikov, katerih skupna dolžina ni nič manjša kot 9 kilometrov.

Podobno bogato bodo opremljeni tudi drugi prostori. Garaža bo znotraj obložena z belimi ploščicami. Na prostoru za par-

kiranje bo lahko stalo tisoč avtomobilov. Skupščinska dvorana bo 20 metrov široka; pokrita s stekleno kupolo in bo po velikosti največja te vrste na svetu. V njej se bo lahko zbralo 2000 oseb. Ko se bo konec prihodnjega leta pričelo delo v vseh oddelkih, bo imel obiskovalec vtis, da je prišel v pravi grad iz stekla, aluminija in marmora.

Prav tako bogato bo izdelana tudi sobna oprema. Ves običajni

pisarniški inventar — kot so omare, police, roloji ipd. — bo vzidan v steno. Obiskovalec bo sredi sobe videl le mize in stole izvirne zasnovne. Sobno pohištvo je iz črnega mahagonija, temne hrastovine ali iz svetle javorovine. Izdeluje ga slovensko podjetje »Sevnica«, kar pomeni lepo priznanje našim strokovnjakom. Prostori bodo tudi opremljeni s številnimi deli naših likovnih umetnikov.

Svetovne razstave

107 let poteče letos, odkar so narodi sveta začeli potrebo, da se medsebojno seznanijo predvsem s pridobitvami svojega narodnega gospodarstva. Tako so se pričele svetovne razstave. Prva je bila v Londonu leta 1851 s 17.000 razstavljenimi predmeti. Obiskalo jo je 6 milijonov ljudi. Štiri leta kasneje ji je sledila pariška svetovna razstava. In tako se je do začetka prve svetovne vojne leta 1914 zvrstilo okrog dvajset takih razstav. V vsako se je zvečalo število razstavljenih predmetov. Tako je

pariška svetovna razstava 1878. leta pokazala že 53.000 predmetov, ki jih je občudovalo 16 milijonov gledalcev, leta 1900 je bilo pa prav tam razstavljenih 60.000 predmetov.

KOLIKO TEHTA PIKA

Neki Francoz je položil na tehtnico dva enaka koščka papirja. Potem je na enega izmed obeh napravil piko z navadnim svinčnikom. List s piko je bil za dve tisočinki miligrama težji od praznega. Vsekakor natančno tehtanje.

AVTOSILO - čudo tehnike

Narajajoči avtomobilski promet vsepovsod in venomer glaseje klice po parkirnih prostorih. Le kje ni stiska zanje? V nekaterih deželah so že zgradili stavbe za parkiranje, ki pa se jih avtomobilisti večinoma izogibljajo. Neprimerno urejene povzročajo predvsem veliko izgubo časa. Čas pa je za poslovne ljudi denar. In danes hlasta vse za njim.

Cesar drugod niso zmogli, to je uspelo Švicarjem. V Baslu sta jim dve nemški velefirni zgradili mogočno osemnadstropno palačo, ki je pravi moderni robot. Prekaša skorajda človeško domišljijo. Poslopje stoji v ostrju mesta — tri leta so ga gradili — in hkrati lahko prevzame štiri sto avtomobilov. Nameščen pa je v njem tudi hotel z restavracijo in seveda avtoservis v vseh stopnjah od čiščenja do tankanja. Parkiranje brezhibno opravljajo elektronski možgani. En sam

človek jih kontrolira. V 58 sekundah je avto v svoji garaži v katerikoli nadstropju, kamor ga potegne dvigalo in nato posebne tehnične naprave.

Gradbeni stroški so znašali 15,5 milijona švicarskih frankov in se bodo predvidoma amortizirali v desetih letih.

Najstarejši narod Evrope

To so Baski, ostanek praprebivalcev današnje Španije. Živijo na obeh straneh zahodnih Pirinejev — večina na Španskem, 120.000 pa v Franciji. Vseh Baskov je nekaj nad 700 tisoč. Domnevno izhajajo naravnost od Iberijcev. To je bil narod, ki se je najbrž že dva do tri tisoč let pred našim štejtjem naselil po Sredozemski kotlini. Feničani so poznali Iberijce že 1900 let pred našo

ero. Z veliko gotovostjo domnevajo zgodovinarji, da so prišli Iberijci v Evropo že pred velikimi egiptovskimi dinastijami.

MUMIJE

Učna ura zgodovine. Pri tabli stoji Tonin in odgovarja. Prava pravda nič ne odgovarja, ker nič ne zna, le učitelj govori.

Nazadnje ga učitelj vpraša: »To boš vendarle vedel, kaj so mumije?«
Tonin molči. Premišljuje. Gleda zdaj učitelja, zdaj po razredu. Nazadnje pa se le odloči: »Mumije so konzervirane kra-lijice.«

Madeže po kakavu odpravimo, če jih takoj splaknemo z mrzlo vodo, nikoli ne z vročo, sicer se jih pozneje ne znebimo več.

Na prtu ne bo madežev od vina, če vrat steklenice z vinom namažemo od zunaj v obliki obroča s surovim maslom.

Klinice od britvic nikar ne zavrzite, ko ne služijo več svojemu namenu. Lahko pa služijo še za paranje oblek ali za strganje manjših madežev na parketu. Da se pri tem delu z britvico ne boste ranile, jo pritrpite v zamašek.

Ako se vam v poncvi vžge mast ali olje, posodo takoj pokrijte s pokrovko. Plamen tako ne bo umel zraka in bo kmalu ugasnil. Nikoli pa ne smete vžgane masti gasiti z vodo!

Mehki nohti na roki bodo postali bolj čvrsti, če jih vsak dan zmocite z limonovim sokom. Na ta način postanejo nohti tudi gladki.

KNJIGOVODJE!

Obveščamo Vas, da se bo vršila ustanovna skupščina društva knjigovodij za območje bivšega OLO Ptuj dne 25. septembra 1958 ob 9. uri, v dvorani Občinskega ljudskega odbora Ptuj, Miklošičeva ulica 4 (zgradba občinskega komiteja ZKS). Prosimo Vas, da se skupščine sigurno udeležite.

Iniciativni odbor

TOVARNA ČEVLJEV

»ALPINA« ŽIRI

bo v nekaj dneh v Ptuj v Lackovi ulici 3 (zraven pekarno »Drava«) odprla svojo novo poslovalnico za

prodajo obutve

prvovrstne kvačete in najsodobnejših vzorcev po solidnih cenah.

V tej trgovini bodo naprodaj tudi gumijasti kvalitetni izdelki — otroški, ženski in moški škornji, copate in drugo.

Oglejte si zalogo, kupite izdelke »Alpine« in prepričajte se boste, da so ti čevlji najboljše kvalitete.

Vabimo Vas na galopske dirke

V nedeljo, 28. septembra t. l., tega športa žrtvovali marsikatero prosto uro. Vsem bo revija konec tega meseca dokaz, zahvala in zadoščanje, da ima Ptuj klub svojih skromnosti športno panogo, ki jo najdemo le še v večjih me-

Maribora in Celja. Posebnost teh dirk bodo galopske dirke z borbo med klubi za najboljši čas. Klub za konjski šport Ptuj, ki je še sedaj prvak Slovenije iz lanskih in letošnjih dirk, si bo resno prizadeval obdržati prehodni pokal še dalje in v Ptuj utrditi tovrstni šport klub trenutnim finančnim težavam.

Ta dirka bo v Ptuj po vrsti 10. tradicionalna dirka, ki je bila vsako leto revija uspehov kluba na tem športnem področju. Da se je klub lahko obdržal in da je lahko prebrel vse razvojne težave je zasluha Občinskega ljudskega odbora Ptuj in nekaterih gospodarskih organizacij, ki so klubu pomagale sicer s skromnimi sredstvi. Velika zasluha za to pa gre tudi vodstvu kluba, ki je varčevalo s sredstvi in s tekmovalni ustvarjalo še ostala potrebna sredstva za vzdrževanje dirkalnih konj in rekvizitov. Instruktorji so za pristaše

metno tekmo z domačim Fužnarjem.

Nogometni Drave so nastopili v najmočnejši postavi in je bilo pričakovati uspeh tudi na vročem terenu v Ravnah in dragocene prve točke. Igra se je začela z obojestranskimi napadi in je bila nekaj časa enakovredna, toda kmalu se je pokazalo, da so gostje tehnično boljše. Za 6. minuto so Dravaši dosegli vodstvo. V nekaj minutah je Mušič povisal rezultat na 2:0. V nadaljevanju je bila igra enakopravna. Vse je kazalo, da domačini niso zadovoljni z rezultatom. Nekaj minut pred koncem polčasa so dosegli častni gol in zmanjšali razliko na 2:1.

V drugem polčasu so domačini klub vodstvu Drave igrali zelo dobro. Enajstotica Drave je nadaljevala igro z velikim elanom in uspelo ji je rezultat povisati. Štepec je dosegel končni rezultat 3:1. Tudi postava Drave je dobro igrala. Da b. še v nedeljo tako dobro igrali! Sodil je pred 300 gledalci Muras iz Maribora.

Aluminij-Pohorje (Ruše) 1:1

V nedeljo 21. septembra, ob 16. uri, bo na stadionu Drave prvenstveni nogometni derby med Aluminijem z Kidričevega ter domačo Dravo. Vabljeni vsi pristaši nogometa. Pa.

Prvi uspeh Drave v Ravnah

V nedeljo 14. t. m. je gostovala nogometna enajstotica v Ravnah s prvo prvenstveno nogo-

R O K O M E T

PRVENSTVENI PLES TUDI V ROKOMETU ZACEL

V nedeljo, 14. septembra 1958, se je pričelo prvenstvo Slovenije v malem rokometu za člane in članice. Po večletnem boju je bila letos ponovno formirana Slovenska liga in to na željo klubov, ki žele tekmovali. UO-RZS je podprl predlog klubov in ustanovil republiško ligo.

»Drava« je bila kandidat za vstop v moško in žensko ekipo, toda zaradi odmerjenih finančnih sredstev z obema ekipama ne bi mogla nastopiti. Skromna sredstva so odmerjena še za tekmovalnja v mariborski podzvezi, kjer nastopajo ekipe mladincev in mladink ter pionirjev. V republiško ligo je Drava prijavila članice, ki so po prvih tekmah opravile zaupanje vodstva in se s prvimi zmagami uvrstile na čelo najboljših slovenskih ženskih ekip.

»DRAVA« PTUJ : »PARTIZAN« PIRAN 6:6 (4:2)

Svojo prvo tekmo so članice »Drave« igrala v Piranu proti prvaku Primorske. V prvi minuti igre so vodile (Botolinova) in si z nadaljnimi 4 goli zagotovile prednost v prvem polčasu. Domačinke so proti koncu prvega dela uredile svoje vrste in rezultat zmanjšale.

Po odmoru so domačinke zaigrale mnogo boljše in uspelo jim je rezultat izenačiti na 6:6. Ob navijanju domačinov in razburkanem morju (od igrišča oddaljeno le 5 metrov) so Dravašice ponovno dosegle vodstvo (mlada Mulčeva), nato še en gol in zmago.

Za članice »Drave« je bila posebnost novo betonsko igrišče, ki ga je najbolj občutila vratarka Toplakova.

Za Dravo so dosegle gole: Botolin 4, Fric, Zgonc, Murko in Mulec po 1.

»DRAVA« PTUJ : »SVOBODA« LJUBLJANA 5:3 (5:2)

Svojo drugo tekmo je »Drava« isti dan igrala v Ljubljani proti večkratnemu slovenskemu prvaku »Svobode«.

Kmalu po prvih minutah igre so se Ptujčanke rešile pritiska domačink in pričele resno ogrožati

vrata Svobode. Napad za napadom je prinesel uspeh in ponovno je Botolinova povedla svoje moštvo v vodstvo. S prednostjo enega gola so Ptujčanke napadale z vsemi šestimi igralkami.

V drugem delu je »Svoboda« spremenila taktiko igre, ker se v prvem delu nikakor ni mogla zoperstaviti razgranim Dravašicam. Ni jim uspelo razbiti obrambe Drave z neumorno in požrtvovalno igralko Jelinekovo na čelu. »Svoboda« je dosegla le 1 gol. Murkova in Botolinova sta s pravnim kritjem popolnoma onemogočili najboljšo strelko »Svobode«, da ni mogla streljati na vrata Drave.

Ptujčanke so si priborile zaslužen zmago.

STRELSTVO

Ob desetletnici Strelske zveze Slovenije so bili odlikovani za požrtvovalno delo in uspehe v strelstvu sledeči tovarši:

I. Z medaljo Strelske zveze Slovenije: Jože Predanič, Franček Hojnik, Lojze Koželj in Jože Zega.

II. Plakete Okrajnega strelskega odbora Maribor so sprejeli: Franc Cetl, Herman Seka, Vinko Topolovec in Jože Zega.

III. Spominske medalje Okr. strelskega odbora Maribor: Jože Predanič, Maruša Cegljar, Alojz Koželj, Franček Hojnik, Jože Skok, posebej pa kot najstarejši strellec Vinko Topolovec iz Podlehnik.

IV. Za strelstvo zaslužni člani so prejeli posebna priznanja, in to 11 strelcev.

Za uspehe v tekmovalni ob desetletnici je Kidričevci prejelo posebno diplomo, mladinci Občinskega odbora Ptuj so prejeli diplomo kot tretji zmagovalec v okrajnem tekmovalju v Mariboru.

ŠAH

Na brzopoteznem turnirju Šahovskega društva Ptuj za mesec september 1958 je zmagal Bras, ki je dosegel 10 in pol točk; slede Bohak z 9 in pol točkami, Rudolf z 8 in pol točkami, Pernat s 7 in pol točkami, Mavrič Ervin in Pešl s 7 točkami in Perger s 5 točkami.

»Partizan«

Markovci : Dornava 0:2

Ker niso bile sektorske tekme v odbojki v Ptuj prejšnje nedelje po razpisu Okrajne zveze društev za telesno vzgojo »Partizan« Maribor zaradi premajhnega števila prijav, sta se v nedeljo, 14. septembra, pomerili zgoraj navedeni društvi v Dornavi v prijateljskem srečanju. Igra je potekala v premoči domačinov in so gostje z mladim moštvom dali slab odpor. Navedeni moštvi gojita tudi razne druge športne igre in bi bilo zaželeno, da se pomerita še v rokometu, nogometu in podobnem. OP

POPRAVEK

Napak v zadnji številki (36/38) našega lista ne moremo več opravičevati s tiskarskim škrtom, ker so preštevile in pregrabe, da bi lahko šel mimo njih tudi površen bralec lista.

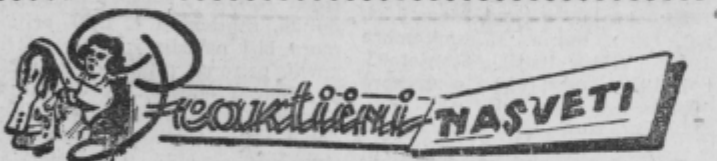
Na tretji strani je znakažena objava dežurstva zdravnikov s tem, da je dr. Nada Pavličev preimenovana v dr. Nado Pavličevič in da manjka vrstica s podatki o času njenega dežurstva, dr. Vladimir Pirc je preimenovan v dr. Vladimirja PIRSA.

Na četrti strani manjka v oglasu »Alpine« žiri del teksta, ki je bil »Oglejte si zalogo, kupite izdelke »Alpine« in prepričajte se boste, da so ti čevlji najboljše kvalitete! Zadnji dve besedi sta izostali, zaradi česar je celotni oglas iznakažen.

V razpisu upravnikov Obč. ljudskega odbora Središče je v drugi vrsti napisano »razpisujemo«, v objavljenem oglasu pa je »RAZPISUJE«.

V bilancni trgovskega podjetja na veliko »Panonija« Ptuj bi moralo biti objavljeno, da se bavi to podjetje med drugim s prodajo železninskega blaga, v listu pa je objavljeno, da se bavi to podjetje s prodajo »ZELEZNINSKEGA BLAGA«.

Tudi v tekstu članka »Levček« je napisano Juho namesto juho in pozujeta namesto ponujata. Uredništvo

Salicilna kislina

Kljub opozorilom uporabljajo naše žene gospodinje pri konzerviranju sadja in zelenjave salicilno kislino. Ponovno opozarjamo, da lahko popolnoma opustimo konzervirna sredstva, če pravilno ravnamo pri konzerviranju. Z zdravstvenega vidika moramo namreč vsako konzervirano sredstvo kritično oceniti. Za salicilno kislino na primer je dokazano, da kvarno vpliva na jetra in ledvice.

Iz teh vzrokov naši zdravstveni predpisi prepovedujejo živilski industriji uporabljati sintetična konzervirna sredstva.

Gospodinje uporabljajo torej na

lastno odgovornost te snovi; zato naj raje podrobno preštudirajo konzervirni postopek in se za datek konzerviranega sredstva odločijo le v skrajni sili.

Nikoli ne bomo uporabljali salicilne kisline, temveč raje benzoje kislino ali pa natrijev benzoat. Dodamo ga le en gram na 1 kg sadne in zelenjavne konzerve. Čim bolj kisla je konzerva, tem učinkovitejši je. Natrijev benzoat se laže topi v vodi kakor benzoje kislina, zato ga bolj priporočamo.

Vsaka drogerija ali pa apoteka ima natrijev benzoat; je tudi cenejši od salicilne kisline.

Oglasi in objave

Prodaj

LOVSKO PUŠKO. Hamerles po ugodni ceni prodam. Naslov v upravi.

POSESTVO s hišo in 60 a zemlje prodam. Vprašati pri Sprah Lizi, Juršinci 70.

ŠIVALNI STROJ »Singer« v dobrem stanju prodam. Naslov v upravi.

12 KIRERJEVIH panjev čebel ugodno prodam. Naslov v upravi.

SKORAJ NOV zidan štedilnik s ploščicami prodam. Vprašajte Stropnik, Ptuj, Nova cesta 3.

OTROŠKI ŠPORTNI VOZIČEK in os za vprežni voz prodam. Burg, Ptuj, Ob Dravi 4.

VINSKI SOD 1270 litrov prodam. Anton Vindiš, Ptuj, Spolenjakova.

ODDAM CELI VRT v najem. Matilda Stanic, Ptuj, Zadržni trg 2.

Izobjeno

DENARNICA je bila najdena v Ptuj. Naslov v upravi.

Seviba

GOSPODINJSKO POMOČNICO z znanjem kuhe in ljubiteljico otrok sprejemem. Naslov v upravi.

Kupim

KUPIMO večjo količino slame za steljo. Veterinarski zavod Ptuj.